

NOTA 'INKANTELING' PLEEGKIND IN GEZINSHUIS

Datum: 16.06.2026

Auteur: Benedikte Van den Bruel, Ellen Hoefnagels

Onderwerp: van traject pleegzorg naar gezinshuis

In elke regio in Vlaanderen zijn gezinshuizen opgestart of starten ze weldra op. Daarbij is vanuit het beleid een kader opgezet over de doelgroep van gezinshuizen en werden regionaal afspraken gemaakt over toeleiding naar gezinshuizen met de nodige aandacht voor de matching van kinderen met de gezinshuisouder, diens gezin en eventueel eerder geplaatste kinderen in het gezin. De indicatiestelling, toeleiding en matching werd in een eerdere nota beschreven ([nota-toeleiding-pleegkinderen-nieuwe-typemodule-gezinshuizen.pdf](#)).

Bij sommige opstartende gezinshuizen, is de gezinshuisouder ook pleegouder van één of meerdere kinderen. Daarbij stelt zich bij een aantal de vraag of pleegkinderen van statuut kunnen veranderen en er dus van pleegzorgtraject naar gezinshuistraject geschakeld kan worden. In bovenvermelde nota geven we een aantal overwegingen mee die helpend zijn in de besluitvorming bij deze situaties. We merken echter dat de vragen uit de praktijk een verdere onderbouwing vragen. Daartoe wordt op initiatief van de Vlaamse stuurgroep Gezinshuizen een onderzoek voorbereid door het Kenniscentrum Pleegzorg dat in het najaar van 2026 zal starten.

In afwachting van de resultaten van dit onderzoek, blijven we aansturen op een gedeelde besluitvorming tussen verwijzers, moederorganisaties en diensten voor pleegzorg om in situaties van pleegouders die gezinshuisouders worden, beslissingen te nemen over het al dan niet veranderen van het statuut van pleegkinderen. De werkgroep Indicatiestelling en toeleiding die in elk regionaal netwerk opgericht is, lijkt ons het beste forum hiervoor.

Het uitgangspunt blijft dat we voor gezinshuizen een 'zwaardere' doelgroep voor ogen hebben dan bij pleegzorg, vermits bij pleegzorg de problematiek van het kind en context hanteerbaar moet zijn om het gezinsleven van de pleegouder 'gewoon' verder te zetten (met inbegrip van 'gaan werken'). In een gezinshuis organiseert het gezin zich rondom de geplaatste kinderen. Het samenleven met deze kinderen wordt het beroep van de gezinshuisouder.

Het is logisch dat gezinshuisouders o.m. gerekruteerd worden uit de groep van ervaren, goede pleegouders. Deze hebben dan soms de vraag om pleegkind(eren) met ernstige problemen te laten 'inkantelen' in het gezinshuis waardoor er minder kinderen van buitenaf een plaats vinden binnen een gezinshuis. Het maximale aantal kinderen in een gezinshuis is immers zes, met inbegrip van eigen kinderen of pleegkinderen. De norm voor het aantal geplaatste kinderen in een gezinshuis is drie. Uitzonderingen zijn mogelijk voor het bijplaatsen van broers en zussen.

In de praktijk zien we bij momenten de **moeilijke balans** tussen enerzijds het werven van goede kandidaten en toestaan dat hun pleegkind overstapt naar traject gezinshuis en anderzijds de deur wijd genoeg openhouden voor kinderen uit leefgroepen of nieuw aangemelde kinderen. Zoals aangegeven wordt gezocht naar een instrument om op casusniveau het onderscheid in doelgroep pleegzorg en gezinshuis scherper te maken, maar **blijft het een afweging op casusniveau** op basis van vele factoren die in de balans gelegd worden. We zien geen absolute inhoudelijke differentiatie. Sommige pleeggezinnen vangen trouwens ook kinderen op met hele zware problematieken en hebben geen vraag om gezinshuisouder te worden.

Toekomstgericht gaan we -om te vermijden dat te veel pleegkinderen gezinshuiskind worden en op die manier de plaatsen in een gezinshuis benutten - **de 'inkanteling' van pleegkind in het gezinshuis vastleggen op max. één kind per gezin** (met uitzondering van broers en zussen). Uiteraard mits de inhoudelijke onderbouwing dat dat ene kind wel degelijk tot de doelgroep gezinshuis behoort. In uitzonderlijke gevallen kan een afwijking hierop aangevraagd worden bij Opgroeien Voorzieningenbeleid mits gemotiveerde, gedragen aanvraag (moederorganisatie, pleegzorg en jeugdzorg- en bescherming). Bij deze beweging vormen uiteraard het perspectief en de stem van de betrokken kinderen en hun biologische context belangrijke elementen die meegenomen worden in het beslissingsproces.

De betrokken dienst voor pleegzorg en moederorganisatie dienen daarbij de kandidaat-gezinshuisouder duidelijk te informeren over de verschillen die gepaard gaan met deze verandering van statuut (domicilie, groeipakket, fiscale ten laste neming, ...).

Opmerking: deze afspraak geldt voor de gezinshuizen onder erkenning Opgroeien.